

פרשת השחיתות בבתי-המישפט: סיכום-הביניים של אילנה אלון

לא השוכנים לנהל שוחד

אבי וזכמן, העולם הזה

נאשם פלאי (ממושקף ומשומם) וקהל עיתונאים וסקרנים בבית-המישפט ירוקות, בשור, ועל"ם. כרטיסי-כדורגל

יתן לי ארוני להסתובב סביבו, ויראה איזו פרנסה תהיה לשנינו? פרנקל נהג להסתובב במקומות רבים ועשה שם פרנסה יפה. בימים אלה, אחרי שקיבל מהמיש"טרה חיסיון מתביעות פליליות, הוא מסתובב בין מערכות-העיתונאים, ובאמת צעות נציגו, עבריינין שהכיר ככלא, הוא מנסה למכור את סחורתו. כדי ליפותה הוא טוען שיש בידו הקלטות לגבי שופט מחוזי, ראיות לפרשת-זוטרגייט ישראלית, וכן רשימה של מוסדות ואנשים שהיו מעוניינים בסגירת החקירה בבתי-המישפט.

כאשר נחקר פרנקל בראשונה, לפני שנה, הוא סיפר למישטרה על עבירות של שופטים אחרים, ואחר-כך חזר בו, והודה כי את חלקם אינו מכיר כלל, וכי כל מה שסיפר עליהם מצוץ מן האצבע. מחקירה שערך העולם הזה מסתבר כי

השוחד לנאשמים, אם לא. לגבי פקידים כבר היו דברים מעור. הם היו מיקרים לא מעטים של מוכריי בתי-המישפט שנתפסו בקבלת שוחד או בשחיתות מסוג אחר. לגבי שופטים המצב שונה.

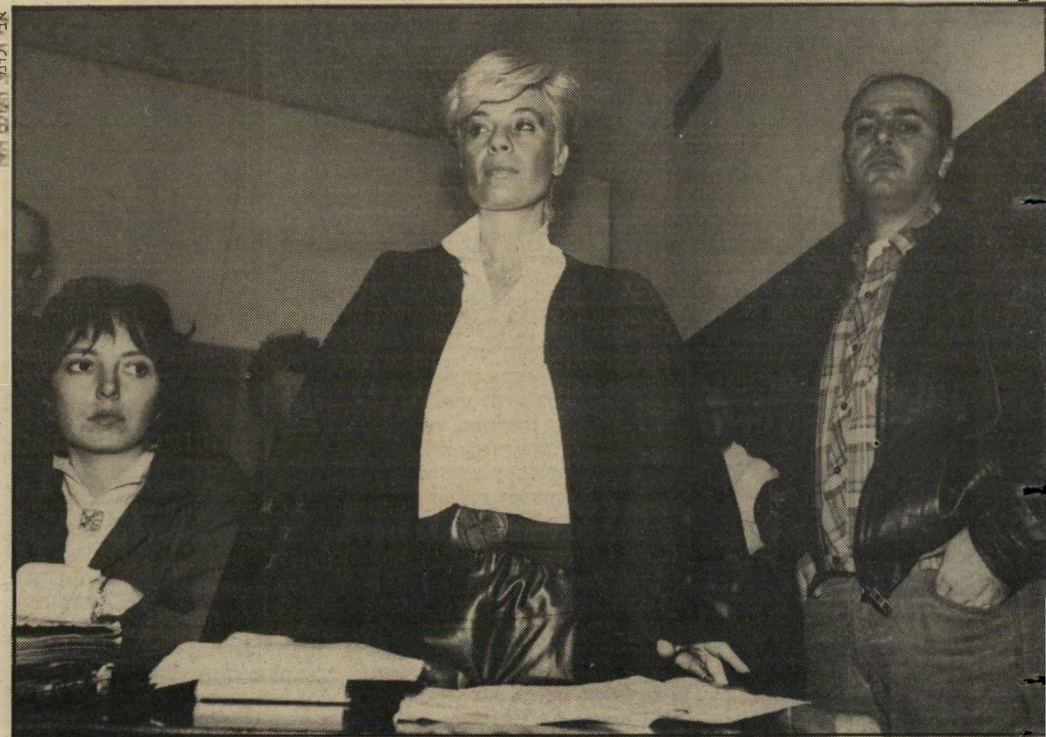
עד היום היה מיקרה אחד של שופט-קרקעות בחיפה, בראשית ימי המדינה, שנתפס בקבלת שוחד והורשע. בשנות ה-60 הוגש כתב-אישום נגד השופט המחוזי אליעזר מלחי, באשמת קבלת שוחד מיני. העדה הראשית נגדו היתה יונה סופר, שהמישטרה שלחה אותה להקליטו במכשיר-הקלטה סמוי, שה"כנס לחזויתה. בית-המישפט לא האמין לעדותה, והשופט מלחי יצא זכאי. הוא התפטר מתפקידו בבית-המישפט וחזר לעבוד כעורך-דין. המישפט הידוע ביד-תר שבו הופיע כעורך-דין, אחרי התפטרותו, היה מישפטו של צבי גור.

הלנה ביילין, על קבלת ירוקות, בשך ונעליים, כדי להתערב לטובתם של נאשמים בבתי-המישפט-לתעבורה. כמות המיקרים, והמחיר הפעוט

עיתונים, חזר בו השופט מהעיסקה והוא ממשיך לעבוד בבית-המישפט. נמסר כי בשבוע הבא תכנס הוועדה לניגור-שופטים, בפעם הראשונה במדינת-ישראל, כדי לדון בהרחתו של השופט ברדיין. למרות ריגונים ושמעות שונות,

וקרייה-מישטרה, שסיכמו את פרשת השחיתות בבתי-המישפט, אמרו: לא מצאנו הרבה שחיתות, אבל המון טימטום! לשימת הכל, לא גילו החוקרים אפילו ראייה אחת ששופטים קיבלו שוחד. שופט-שלום אחד, שמסר למד

אבי וזכמן, העולם הזה

תובעת ביילין ליד שולחן התביעה שוה של חקירה סמויה

ששולם למוכר, מראים גם הם יותר על טיפשות מאשר על שחיתות. אולי מראים הדברים על מערכת שאינה מכירה את הגבול בין מחווה של ידידות לבין קבלת מיצרכים הגובלת בשוחד.

בעוד שהמתווכים והמאכזרים קיב"ל או אלפי דולרים תמורת התערבות במישפט, קיבל המוכר רק מתנות פחותות-ערך וכרטיסי-כדורגל, על פי כתב-האישום.

פלאי נשבר ושיתף פעולה עם המישטרה אחרי שראה את העדויות הרבות שנאספו נגדו. לעומת זאת, סירב המוכר הכללי של בית-המישפט השלום, יחיאל ברעמי, לשתף פעולה עם חוקריו, ועל כן מתעכבת עדיין הגשת כתב-האישום נגדו. במיסגרת החקירה העידו הרבה פקידים של בתי-המישפט ועורכי-דין, שחלק מהם מופיעים כעדים בכתב-האישום נגד פלאי. בפרקליטות טרם הוחלט אם יוגש כתב-אישום נגד מי שנתנו את

מתברר שאין — ולא היה — כל חומר נגד שופטים מחוזיים. אולם כאשר נחקרו שופט-שלום לגבי התערבות ולחץ מצד פקידים במישפט-לתעבורה, מסר אחד מהם כי גם שופט מחוזי התעניין במישפט-לתעבורה של נאשם מסוים, והיה מי שסיפר על אחיו של שופט עליון שיצא בעונש קל שבקלים בבית-המישפט-לתעבורה. אבל במדינה קטנטנה כמו שלנו, שבה כולם מכירים את כולם, לא צריך בכלל להגיד מילה. השופט נעצמו כבר יודע הכל על הנאשם.

ועני בעבור נעליים...

לעומת השופטים, שאין נגרם ראיות על שוחד, נמצאו הרבה ראיות כאלה נגד מוכרי בית-המישפט לתעבורה, אברהם פלאי. בכתב-אישום ארוך סיפרה התובעת,

כיר בית-המישפט-לתעבורה, אברהם פלאי, מירע על החקירה הסמויה שהתנהלה נגדו, יועמד לדין. השופט טוען כי פלט את הדברים מתוך רגה לפקיד הנאמן.

שופט-לתעבורה אחרים, שפלאי נ"ס להשפיע עליהם להקל ברינם של נאשמים, יועמד לדין ממשעת, על כך שלא גילו את הדבר, ולא פסלו עצמם מלשבת ברינם של נאשמים אלה. זהו בסך-הכל יכול החקירה נגד השופטים עד כה.

אמנם, בשתי פרשיות נפרדות יש ראיות כי שופט-לתעבורה אחד שוחד עם אביו של נאשם לפני גזר-הדין, ואחר-כך הקל כנראה בדינו, ובמיקרה אחר יש ראיות כי שופט-לתעבורה רחה ביצוע גזר-דין, אחרי שהתובע המיש"טרי בתיק קיבל שוחד. שופט-תע"כורה זה, יעקב ברדיין, סיכם בזמנו עם מערכת בתי-המישפט כי ייצא לגימי לאות מוקדמות ושהעניין יושק. אולם אחרי שהפרשה פורסמה בכמה

אורן מאיר, חושף

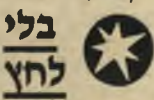

מזכיר ברעמי לא נשבר

לא היה כל לחץ על המישטרה והפרק ליתות לסגור את הפרשה. להיפך, גם שרה-מישפט אברהם שריד, וגם נשיא בית-המישפט העליון, השופט מאיר שמגר, התאמצו להוציא את האמת לאור.

כסיכום-ביניים ניתן לאמור לכל מי שרואג למערכת בתי-המישפט שהמצב אינו כל-כך נורא. בתי-המישפט, שהם המיתרס האחרון של המדינה בדרך למצב של רפובליקת-בנות עדיין עומדים על מכונם. צריך אולי לעשות כמה שיפוצים ולסגור פרצות — אבל המסד תקין.

מלחי מונה בשנת 1980 לייצג את רוצחו של הילד אורון ירדן.

מות המפתח בפרשת-השחיתות תות הנוכחית הוא עדה-מדינה יהודה פרנקל. הוא מוכר את הברדיה היהודית, שבה שואל השופט את הנאשם: מה עבודתך? והנאשם משיב: אני מסתובב. ואפשר להתפרנס מזה? שואל השופט בתמיהה, והנאשם עונה לו: